។ នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

អង្គុត្តរនិកាយោ

ឯកកនិបាតបាឡិ

១. រូបាទិវគ្គោ

១. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘ភិក្ខវោ’’តិ។ ‘‘ភទន្តេ’’តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

‘‘នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯករូបម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិរូបំ។ ឥត្ថិរូបំ, ភិក្ខវេ, បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ បឋមំ។

២. ‘‘នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកសទ្ទម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិសទ្ទោ។ ឥត្ថិសទ្ទោ, ភិក្ខវេ, បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ ទុតិយំ។

៣. ‘‘នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកគន្ធម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិគន្ធោ។ ឥត្ថិគន្ធោ, ភិក្ខវេ, បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ តតិយំ។

៤. ‘‘នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯករសម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិរសោ។ ឥត្ថិរសោ, ភិក្ខវេ, បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. ‘‘នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកផោដ្ឋព្ពម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិផោដ្ឋព្ពោ។ ឥត្ថិផោដ្ឋព្ពោ, ភិក្ខវេ, បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ បញ្ចមំ។

៦. ‘‘នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯករូបម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បុរិសរូបំ។ បុរិសរូបំ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. ‘‘នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកសទ្ទម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បុរិសសទ្ទោ។ បុរិសសទ្ទោ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ សត្តមំ។

៨. ‘‘នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកគន្ធម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បុរិសគន្ធោ។ បុរិសគន្ធោ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ‘‘នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯករសម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បុរិសរសោ។ បុរិសរសោ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ នវមំ។

១០. ‘‘នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកផោដ្ឋព្ពម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បុរិសផោដ្ឋព្ពោ។ បុរិសផោដ្ឋព្ពោ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិយា ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី’’តិ។ ទសមំ។

រូបាទិវគ្គោ បឋមោ។

២. នីវរណប្បហានវគ្គោ

១១. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សុភនិមិត្តំ។ សុភនិមិត្តំ, ភិក្ខវេ, អយោនិសោ មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតី”តិ។ បឋមំ។

១២. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បដិឃនិមិត្តំ។ បដិឃនិមិត្តំ, ភិក្ខវេ, អយោនិសោ មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតី”តិ។ ទុតិយំ។

១៣. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នំ វា ថិនមិទ្ធំ [ថីនមិទ្ធំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នំ វា ថិនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អរតិ តន្ទី [តន្ទិ (ក.)] វិជម្ភិតា [វិជម្ភិកា (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ភត្តសម្មទោ ចេតសោ ច លីនត្តំ។ លីនចិត្តស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នញ្ចេវ ថិនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ថិនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតី”តិ។ តតិយំ។

១៤. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នំ វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នំ វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចេតសោ អវូបសមោ។ អវូបសន្តចិត្តស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតី”តិ។ ចតុត្ថំ។

១៥. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា វា វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អយោនិសោមនសិការោ។ អយោនិសោ, ភិក្ខវេ, មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតី”តិ។ បញ្ចមំ។

១៦. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា កាមច្ឆន្ទោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា កាមច្ឆន្ទោ បហីយតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អសុភនិមិត្តំ។ អសុភនិមិត្តំ, ភិក្ខវេ, យោនិសោ មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ បហីយតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

១៧. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា ព្យាបាទោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា ព្យាបាទោ បហីយតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មេត្តា ចេតោវិមុត្តិ។ មេត្តំ, ភិក្ខវេ, ចេតោវិមុត្តិំ យោនិសោ មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ បហីយតី”តិ។ សត្តមំ។

១៨. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នំ វា ថិនមិទ្ធំ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នំ វា ថិនមិទ្ធំ បហីយតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អារម្ភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ។ អារទ្ធវីរិយស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នញ្ចេវ ថិនមិទ្ធំ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ថិនមិទ្ធំ បហីយតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

១៩. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នំ វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នំ វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីយតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចេតសោ វូបសមោ។ វូបសន្តចិត្តស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីយតី”តិ។ នវមំ។

២០. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា វិចិកិច្ឆា នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា វា វិចិកិច្ឆា បហីយតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, យោនិសោមនសិការោ ។ យោនិសោ, ភិក្ខវេ, មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា បហីយតី”តិ។ ទសមំ។

នីវរណប្បហានវគ្គោ ទុតិយោ។

៣. អកម្មនិយវគ្គោ

២១. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អភាវិតំ អកម្មនិយំ ហោតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ [យថយិទំ ចិត្តំ (សី. បី.) ឯវមុបរិបិ]។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អភាវិតំ អកម្មនិយំ ហោតី”តិ។ បឋមំ។

២២. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ កម្មនិយំ ហោតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, ភាវិតំ កម្មនិយំ ហោតី”តិ។ ទុតិយំ។

២៣. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អភាវិតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អភាវិតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ តតិយំ។

២៤. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, ភាវិតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ចតុត្ថំ។

២៥. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អភាវិតំ អបាតុភូតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អភាវិតំ អបាតុភូតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ បញ្ចមំ។

២៦. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ បាតុភូតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, ភាវិតំ បាតុភូតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

២៧. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អភាវិតំ អពហុលីកតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អភាវិតំ អពហុលីកតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ សត្តមំ។

២៨. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, ភាវិតំ ពហុលីកតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

២៩. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អភាវិតំ អពហុលីកតំ ទុក្ខាធិវហំ ហោតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អភាវិតំ អពហុលីកតំ ទុក្ខាធិវហំ ហោតី”តិ។ នវមំ។

៣០. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ សុខាធិវហំ ហោតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, ភាវិតំ ពហុលីកតំ សុខាធិវហំ ហោតី”តិ។ ទសមំ។

អកម្មនិយវគ្គោ តតិយោ។

៤. អទន្តវគ្គោ

៣១. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អទន្តំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អទន្តំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ បឋមំ។

៣២. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ទន្តំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, ទន្តំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ទុតិយំ។

៣៣. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អគុត្តំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អគុត្តំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ តតិយំ។

៣៤. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ គុត្តំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, គុត្តំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៣៥. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អរក្ខិតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អរក្ខិតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ បញ្ចមំ។

៣៦. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ រក្ខិតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, រក្ខិតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៣៧. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អសំវុតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អសំវុតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ សត្តមំ។

៣៨. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ សំវុតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, សំវុតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៣៩. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ អទន្តំ អគុត្តំ អរក្ខិតំ អសំវុតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, អទន្តំ អគុត្តំ អរក្ខិតំ អសំវុតំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ នវមំ។

៤០. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ទន្តំ គុត្តំ រក្ខិតំ សំវុតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, ទន្តំ គុត្តំ រក្ខិតំ សំវុតំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ទសមំ។

អទន្តវគ្គោ ចតុត្ថោ។

៥. បណិហិតអច្ឆវគ្គោ

៤១. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, សាលិសូកំ វា យវសូកំ វា មិច្ឆាបណិហិតំ ហត្ថេន វា បាទេន វា អក្កន្តំ ហត្ថំ វា បាទំ វា ភេច្ឆតិ [ភិជ្ជិស្សតិ (ស្យា. កំ. ក.), ភេជ្ជតិ (សី.) មោគ្គល្លានព្យាករណំ បស្សិតព្ពំ] លោហិតំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? មិច្ឆាបណិហិតត្តា, ភិក្ខវេ, សូកស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ វត ភិក្ខុ មិច្ឆាបណិហិតេន ចិត្តេន អវិជ្ជំ ភេច្ឆតិ, វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ, និព្ពានំ សច្ឆិករិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? មិច្ឆាបណិហិតត្តា, ភិក្ខវេ, ចិត្តស្សា”តិ។ បឋមំ។

៤២. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សាលិសូកំ វា យវសូកំ វា សម្មាបណិហិតំ ហត្ថេន វា បាទេន វា អក្កន្តំ ហត្ថំ វា បាទំ វា ភេច្ឆតិ លោហិតំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សម្មាបណិហិតត្តា, ភិក្ខវេ, សូកស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ វត ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតេន ចិត្តេន អវិជ្ជំ ភេច្ឆតិ, វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ, និព្ពានំ សច្ឆិករិស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សម្មាបណិហិតត្តា, ភិក្ខវេ, ចិត្តស្សា”តិ។ ទុតិយំ។

៤៣. “ឥធាហំ [ឥទាហំ (សី.)], ភិក្ខវេ, ឯកច្ចំ បុគ្គលំ បទុដ្ឋចិត្តំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – ‘ឥមម្ហិ ចេ អយំ សមយេ បុគ្គលោ កាលំ ករេយ្យ, យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ’។ តំ កិស្ស ហេតុ? ចិត្តំ ហិស្ស , ភិក្ខវេ, បទុដ្ឋំ។ “ចេតោបទោសហេតុ បន, ភិក្ខវេ, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតឹ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តី”តិ។ តតិយំ។

៤៤. “ឥធាហំ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចំ បុគ្គលំ បសន្នចិត្តំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – ‘ឥមម្ហិ ចេ អយំ សមយេ បុគ្គលោ កាលំ ករេយ្យ, យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ’។ តំ កិស្ស ហេតុ? ចិត្តំ ហិស្ស, ភិក្ខវេ, បសន្នំ។ “ចេតោបសាទហេតុ បន, ភិក្ខវេ, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៤៥. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, ឧទករហទោ អាវិលោ លុឡិតោ កលលីភូតោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ តីរេ ឋិតោ ន បស្សេយ្យ សិប្បិសម្ពុកម្បិ [សិប្បិកសម្ពុកម្បិ (ក.)] សក្ខរកឋលម្បិ មច្ឆគុម្ពម្បិ ចរន្តម្បិ តិដ្ឋន្តម្បិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អាវិលត្តា, ភិក្ខវេ, ឧទកស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ វត ភិក្ខុ អាវិលេន ចិត្តេន អត្តត្ថំ វា ញស្សតិ បរត្ថំ វា ញស្សតិ ឧភយត្ថំ វា ញស្សតិ ឧត្តរិ វា មនុស្សធម្មា អលមរិយញាណទស្សនវិសេសំ សច្ឆិករិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អាវិលត្តា, ភិក្ខវេ, ចិត្តស្សា”តិ។ បញ្ចមំ។

៤៦. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ឧទករហទោ អច្ឆោ វិប្បសន្នោ អនាវិលោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ តីរេ ឋិតោ បស្សេយ្យ សិប្បិសម្ពុកម្បិ សក្ខរកឋលម្បិ មច្ឆគុម្ពម្បិ ចរន្តម្បិ តិដ្ឋន្តម្បិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អនាវិលត្តា, ភិក្ខវេ, ឧទកស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ វត ភិក្ខុ អនាវិលេន ចិត្តេន អត្តត្ថំ វា ញស្សតិ បរត្ថំ វា ញស្សតិ ឧភយត្ថំ វា ញស្សតិ ឧត្តរិ វា មនុស្សធម្មា អលមរិយញាណទស្សនវិសេសំ សច្ឆិករិស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អនាវិលត្តា, ភិក្ខវេ, ចិត្តស្សា”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៤៧. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យានិ កានិចិ រុក្ខជាតានំ ផន្ទនោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ យទិទំ មុទុតាយ ចេវ កម្មញ្ញតាយ ច។ ឯវមេវ ខោ អហំ, ភិក្ខវេ , នាញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ មុទុ ច ហោតិ កម្មញ្ញញ្ច យថយិទំ ចិត្តំ។ ចិត្តំ, ភិក្ខវេ, ភាវិតំ ពហុលីកតំ មុទុ ច ហោតិ កម្មញ្ញញ្ច ហោតី”តិ។ សត្តមំ។

៤៨. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ លហុបរិវត្តំ យថយិទំ ចិត្តំ។ យាវញ្ចិទំ, ភិក្ខវេ, ឧបមាបិ ន សុករា យាវ លហុបរិវត្តំ ចិត្ត”ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

៤៩. “បភស្សរមិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ តញ្ច ខោ អាគន្តុកេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋ”ន្តិ។ នវមំ។

៥០. “បភស្សរមិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ តញ្ច ខោ អាគន្តុកេហិ ឧបក្កិលេសេហិ វិប្បមុត្ត”ន្តិ។ ទសមំ។

បណិហិតអច្ឆវគ្គោ បញ្ចមោ។

៦. អច្ឆរាសង្ឃាតវគ្គោ

៥១. “បភស្សរមិទំ , ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ តញ្ច ខោ អាគន្តុកេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ។ តំ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ តស្មា ‘អស្សុតវតោ បុថុជ្ជនស្ស ចិត្តភាវនា នត្ថី’តិ វទាមី”តិ។ បឋមំ។

៥២. “បភស្សរមិទំ , ភិក្ខវេ, ចិត្តំ។ តញ្ច ខោ អាគន្តុកេហិ ឧបក្កិលេសេហិ វិប្បមុត្តំ។ តំ សុតវា អរិយសាវកោ យថាភូតំ បជានាតិ។ តស្មា ‘សុតវតោ អរិយសាវកស្ស ចិត្តភាវនា អត្ថី’តិ វទាមី”តិ។ ទុតិយំ។

៥៣. “អច្ឆរាសង្ឃាតមត្តម្បិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មេត្តាចិត្តំ [មេត្តំ ចិត្តំ (សី.), មេត្តចិត្តំ (ស្យា. កំ. បី. ក.)] អាសេវតិ; អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ – ‘ភិក្ខុ អរិត្តជ្ឈានោ វិហរតិ សត្ថុសាសនករោ ឱវាទបតិករោ, អមោឃំ រដ្ឋបិណ្ឌំ ភុញ្ជតិ’។ កោ បន វាទោ យេ នំ ពហុលីករោន្តី”តិ! តតិយំ។

៥៤. “អច្ឆរាសង្ឃាតមត្តម្បិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មេត្តាចិត្តំ ភាវេតិ; អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ – ‘ភិក្ខុ អរិត្តជ្ឈានោ វិហរតិ សត្ថុសាសនករោ ឱវាទបតិករោ, អមោឃំ រដ្ឋបិណ្ឌំ ភុញ្ជតិ’។ កោ បន វាទោ យេ នំ ពហុលីករោន្តី”តិ! ចតុត្ថំ។

៥៥. “អច្ឆរាសង្ឃាតមត្តម្បិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មេត្តាចិត្តំ មនសិ ករោតិ; អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ – ‘ភិក្ខុ អរិត្តជ្ឈានោ វិហរតិ សត្ថុសាសនករោ ឱវាទបតិករោ អមោឃំ រដ្ឋបិណ្ឌំ ភុញ្ជតិ’។ កោ បន វាទោ យេ នំ ពហុលីករោន្តី”តិ! បញ្ចមំ។

៥៦. “យេ កេចិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អកុសលា អកុសលភាគិយា អកុសលបក្ខិកា, សព្ពេ តេ មនោបុព្ពង្គមា។ មនោ តេសំ ធម្មានំ បឋមំ ឧប្បជ្ជតិ, អន្វទេវ អកុសលា ធម្មា”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៥៧. “យេ កេចិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា កុសលា កុសលភាគិយា កុសលបក្ខិកា, សព្ពេ តេ មនោបុព្ពង្គមា។ មនោ តេសំ ធម្មានំ បឋមំ ឧប្បជ្ជតិ, អន្វទេវ កុសលា ធម្មា”តិ។ សត្តមំ។

៥៨. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បមាទោ។ បមត្តស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៥៩. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អប្បមាទោ។ អប្បមត្តស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ នវមំ។

៦០. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, កោសជ្ជំ។ កុសីតស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ ទសមំ។

អច្ឆរាសង្ឃាតវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

៧. វីរិយារម្ភាទិវគ្គោ

៦១. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, វីរិយារម្ភោ [វិរិយារម្ភោ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។ អារទ្ធវីរិយស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ បឋមំ។

៦២. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មហិច្ឆតា។ មហិច្ឆស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ ទុតិយំ។

៦៣. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អប្បិច្ឆតា។ អប្បិច្ឆស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ តតិយំ។

៦៤. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អសន្តុដ្ឋិតា។ អសន្តុដ្ឋស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៦៥. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សន្តុដ្ឋិតា។ សន្តុដ្ឋស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ បញ្ចមំ។

៦៦. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អយោនិសោមនសិការោ។ អយោនិសោ, ភិក្ខវេ, មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៦៧. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, យោនិសោមនសិការោ។ យោនិសោ, ភិក្ខវេ, មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ សត្តមំ។

៦៨. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អសម្បជញ្ញំ។ អសម្បជានស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៦៩. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សម្បជញ្ញំ។ សម្បជានស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ នវមំ។

៧០. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បាបមិត្តតា។ បាបមិត្តស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ ទសមំ។

វីរិយារម្ភាទិវគ្គោ សត្តមោ។

៨. កល្យាណមិត្តាទិវគ្គោ

៧១. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, កល្យាណមិត្តតា។ កល្យាណមិត្តស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ បឋមំ។

៧២. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អនុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ។ អនុយោគា, ភិក្ខវេ, អកុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគា កុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ ទុតិយំ។

៧៣. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អនុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ។ អនុយោគា, ភិក្ខវេ, កុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគា អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។ តតិយំ។

៧៤. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា ពោជ្ឈង្គា នុប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា ពោជ្ឈង្គា ន ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អយោនិសោមនសិការោ។ អយោនិសោ, ភិក្ខវេ, មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នា ចេវ ពោជ្ឈង្គា នុប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច ពោជ្ឈង្គា ន ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៧៥. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា ពោជ្ឈង្គា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា ពោជ្ឈង្គា ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, យោនិសោមនសិការោ ។ យោនិសោ , ភិក្ខវេ, មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នា ចេវ ពោជ្ឈង្គា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច ពោជ្ឈង្គា ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តី”តិ។ បញ្ចមំ។

៧៦. “អប្បមត្តិកា ឯសា, ភិក្ខវេ, បរិហានិ យទិទំ ញាតិបរិហានិ។ ឯតំ បតិកិដ្ឋំ, ភិក្ខវេ, បរិហានីនំ យទិទំ បញ្ញាបរិហានី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧៧. “អប្បមត្តិកា ឯសា, ភិក្ខវេ, វុទ្ធិ យទិទំ ញាតិវុទ្ធិ។ ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, វុទ្ធីនំ យទិទំ បញ្ញាវុទ្ធិ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘បញ្ញាវុទ្ធិយា វទ្ធិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ , សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ សត្តមំ។

៧៨. “អប្បមត្តិកា ឯសា, ភិក្ខវេ, បរិហានិ យទិទំ ភោគបរិហានិ។ ឯតំ បតិកិដ្ឋំ, ភិក្ខវេ, បរិហានីនំ យទិទំ បញ្ញាបរិហានី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៧៩. “អប្បមត្តិកា ឯសា, ភិក្ខវេ, វុទ្ធិ យទិទំ ភោគវុទ្ធិ។ ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, វុទ្ធីនំ យទិទំ បញ្ញាវុទ្ធិ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘បញ្ញាវុទ្ធិយា វទ្ធិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ នវមំ។

៨០. “អប្បមត្តិកា ឯសា, ភិក្ខវេ, បរិហានិ យទិទំ យសោបរិហានិ។ ឯតំ បតិកិដ្ឋំ, ភិក្ខវេ, បរិហានីនំ យទិទំ បញ្ញាបរិហានី”តិ។ ទសមំ។

កល្យាណមិត្តាទិវគ្គោ អដ្ឋមោ។

៨. បមាទាទិវគ្គោ

៨១. “អប្បមត្តិកា ឯសា, ភិក្ខវេ, វុទ្ធិ យទិទំ យសោវុទ្ធិ។ ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, វុទ្ធីនំ យទិទំ បញ្ញាវុទ្ធិ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘បញ្ញាវុទ្ធិយា វទ្ធិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ បឋមំ។

៨២. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បមាទោ។ បមាទោ, ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ទុតិយំ។

៨៣. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អប្បមាទោ។ អប្បមាទោ, ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ តតិយំ។

៨៤. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, កោសជ្ជំ។ កោសជ្ជំ, ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៨៥. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, វីរិយារម្ភោ។ វីរិយារម្ភោ, ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ បញ្ចមំ។

៨៦. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មហិច្ឆតា។ មហិច្ឆតា, ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៨៧. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អប្បិច្ឆតា។ អប្បិច្ឆតា, ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ សត្តមំ។

៨៨. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អសន្តុដ្ឋិតា។ អសន្តុដ្ឋិតា, ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៨៩. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សន្តុដ្ឋិតា។ សន្តុដ្ឋិតា, ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ នវមំ។

៩០. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អយោនិសោ មនសិការោ។ អយោនិសោមនសិការោ , ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ទសមំ។

៩១. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, យោនិសោ មនសិការោ។ យោនិសោមនសិការោ, ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ឯកាទសមំ។

៩២. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អសម្បជញ្ញំ។ អសម្បជញ្ញំ, ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ទ្វាទសមំ។

៩៣. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សម្បជញ្ញំ។ សម្បជញ្ញំ, ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ តេរសមំ។

៩៤. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បាបមិត្តតា។ បាបមិត្តតា, ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ចុទ្ទសមំ។

៩៥. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, កល្យាណមិត្តតា។ កល្យាណមិត្តតា, ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ បន្នរសមំ។

៩៦. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អនុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ។ អនុយោគោ, ភិក្ខវេ, អកុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ សោឡសមំ។

៩៧. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អនុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ។ អនុយោគោ, ភិក្ខវេ, កុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ សត្តរសមំ។

បមាទាទិវគ្គោ នវមោ។

១០. ទុតិយបមាទាទិវគ្គោ

៩៨. “អជ្ឈត្តិកំ , ភិក្ខវេ, អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បមាទោ។ បមាទោ, ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ បឋមំ។

៩៩. “អជ្ឈត្តិកំ, ភិក្ខវេ, អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អប្បមាទោ។ អប្បមាទោ , ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ទុតិយំ។

១០០. “អជ្ឈត្តិកំ, ភិក្ខវេ, អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, កោសជ្ជំ។ កោសជ្ជំ, ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ តតិយំ។

១០១. “អជ្ឈត្តិកំ, ភិក្ខវេ, អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, វីរិយារម្ភោ។ វីរិយារម្ភោ, ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ចតុត្ថំ។

១០២-១០៩. “អជ្ឈត្តិកំ , ភិក្ខវេ, អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មហិច្ឆតា…បេ.… អប្បិច្ឆតា… អសន្តុដ្ឋិតា… សន្តុដ្ឋិតា… អយោនិសោមនសិការោ… យោនិសោមនសិការោ… អសម្បជញ្ញំ… សម្បជញ្ញំ… ទ្វាទសមំ។

១១០. “ពាហិរំ , ភិក្ខវេ, អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បាបមិត្តតា។ បាបមិត្តតា, ភិក្ខវេ, មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ តេរសមំ។

១១១. “ពាហិរំ, ភិក្ខវេ, អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, កល្យាណមិត្តតា។ កល្យាណមិត្តតា, ភិក្ខវេ, មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ ចុទ្ទសមំ។

១១២. “អជ្ឈត្តិកំ , ភិក្ខវេ, អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អនុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ។ អនុយោគោ, ភិក្ខវេ, អកុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ មហតោ អនត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ បន្នរសមំ។

១១៣. “អជ្ឈត្តិកំ, ភិក្ខវេ, អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អនុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ។ អនុយោគោ, ភិក្ខវេ, កុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតី”តិ។ សោឡសមំ។

១១៤. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, បមាទោ។ បមាទោ, ភិក្ខវេ, សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតី”តិ។ សត្តរសមំ។

១១៥. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អប្បមាទោ។ អប្បមាទោ , ភិក្ខវេ, សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតី”តិ។ អដ្ឋារសមំ។

១១៦. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, កោសជ្ជំ។ កោសជ្ជំ, ភិក្ខវេ, សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតី”តិ។ ឯកូនវីសតិមំ។

១១៧. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, វីរិយារម្ភោ។ វីរិយារម្ភោ, ភិក្ខវេ, សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតី”តិ។ វីសតិមំ។

១១៨-១២៨. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មហិច្ឆតា…បេ.… អប្បិច្ឆតា… អសន្តុដ្ឋិតា… សន្តុដ្ឋិតា…

អយោនិសោមនសិការោ… យោនិសោមនសិការោ… អសម្បជញ្ញំ… សម្បជញ្ញំ … បាបមិត្តតា… កល្យាណមិត្តតា… អនុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ។ អនុយោគោ, ភិក្ខវេ, អកុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតី”តិ។ ឯកត្តឹសតិមំ។

១២៩. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អនុយោគោ កុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ។ អនុយោគោ, ភិក្ខវេ, កុសលានំ ធម្មានំ, អននុយោគោ អកុសលានំ ធម្មានំ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតី”តិ។ ចតុក្កោដិកំ និដ្ឋិតំ។ ពាត្តឹសតិមំ។

១៣០. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនអហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនអសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អបុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ [តេបិមំ (សី.)] សទ្ធម្មំ អន្តរធាបេន្តី”តិ។ តេត្តឹសតិមំ។

១៣១. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនអហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនអសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អបុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ អន្តរធាបេន្តី”តិ។ ចតុត្តឹសតិមំ។

១៣២-១៣៩. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេន្តិ…បេ.… វិនយំ អវិនយោតិ ទីបេន្តិ…បេ.… អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… អាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… អបញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… បញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនអហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនអសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អបុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ អន្តរធាបេន្តី”តិ។ ទ្វាចត្តាលីសតិមំ។

ទុតិយបមាទាទិវគ្គោ ទសមោ។

១១. អធម្មវគ្គោ

១៤០. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ បុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ ឋបេន្តី”តិ [ថបេន្តីតិ (ក.)]។ បឋមំ។

១៤១. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ បុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ ឋបេន្តី”តិ។ ទុតិយំ។

១៤២-១៤៨. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អវិនយំ អវិនយោតិ ទីបេន្តិ…បេ.… វិនយំ វិនយោតិ ទីបេន្តិ…បេ.… អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… អាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… អបញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ…បេ.… បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ បុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ ឋបេន្តី”តិ។ ទសមំ។

អធម្មវគ្គោ ឯកាទសមោ។

១២. អនាបត្តិវគ្គោ

១៥០. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អនាបត្តិំ អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនអហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនអសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អបុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ អន្តរធាបេន្តី”តិ។ បឋមំ។

១៥១. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អាបត្តិំ អនាបត្តីតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនអហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនអសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អបុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ អន្តរធាបេន្តី”តិ។ ទុតិយំ។

១៥២-១៥៨. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ លហុកំ អាបត្តិំ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ…បេ… គរុកំ អាបត្តិំ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ…បេ… ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ…បេ… អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ…បេ… សាវសេសំ អាបត្តិំ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ…បេ… អនវសេសំ អាបត្តិំ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ…បេ… សប្បដិកម្មំ អាបត្តិំ អប្បដិកម្មា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ…បេ… អប្បដិកម្មំ អាបត្តិំ សប្បដិកម្មា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនអហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនអសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អបុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ អន្តរធាបេន្តី”តិ។ ទសមំ។

១៦០. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អនាបត្តិំ អនាបត្តីតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ បុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ ឋបេន្តី”តិ។ ឯកាទសមំ។

១៦១. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អាបត្តិំ អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ បុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ ឋបេន្តី”តិ។ ទ្វាទសមំ។

១៦២-១៦៨. “យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ លហុកំ អាបត្តិំ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ… គរុកំ អាបត្តិំ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ… ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ… អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ… សាវសេសំ អាបត្តិំ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ… អនវសេសំ អាបត្តិំ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ… សប្បដិកម្មំ អាបត្តិំ សប្បដិកម្មា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ… អប្បដិកម្មំ អាបត្តិំ អប្បដិកម្មា អាបត្តីតិ ទីបេន្តិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នា ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ ពហុញ្ច តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ បុញ្ញំ បសវន្តិ, តេ ចិមំ សទ្ធម្មំ ឋបេន្តី”តិ។ វីសតិមំ។

អនាបត្តិវគ្គោ ទ្វាទសមោ។

១៣. ឯកបុគ្គលវគ្គោ

១៧០. “ឯកបុគ្គលោ , ភិក្ខវេ, លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ កតមោ ឯកបុគ្គលោ? តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកបុគ្គលោ លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ។

១៧១. “ឯកបុគ្គលស្ស, ភិក្ខវេ, បាតុភាវោ ទុល្លភោ លោកស្មិំ។ កតមស្ស ឯកបុគ្គលស្ស? តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។ ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកបុគ្គលស្ស បាតុភាវោ ទុល្លភោ លោកស្មិ”ន្តិ។

១៧២. “ឯកបុគ្គលោ, ភិក្ខវេ, លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អច្ឆរិយមនុស្សោ។ កតមោ ឯកបុគ្គលោ? តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកបុគ្គលោ លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អច្ឆរិយមនុស្សោ”តិ។

១៧៣. “ឯកបុគ្គលស្ស, ភិក្ខវេ, កាលកិរិយា ពហុនោ ជនស្ស អនុតប្បា [អានុតប្បា (សី.)] ហោតិ។ កតមស្ស ឯកបុគ្គលស្ស? តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។ ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកបុគ្គលស្ស កាលកិរិយា ពហុនោ ជនស្ស អនុតប្បា ហោតី”តិ។

១៧៤. “ឯកបុគ្គលោ, ភិក្ខវេ, លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អទុតិយោ អសហាយោ អប្បដិមោ អប្បដិសមោ អប្បដិភាគោ អប្បដិបុគ្គលោ អសមោ អសមសមោ ទ្វិបទានំ អគ្គោ។ កតមោ ឯកបុគ្គលោ? តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកបុគ្គលោ លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អទុតិយោ អសហាយោ អប្បដិមោ អប្បដិសមោ អប្បដិភាគោ អប្បដិបុគ្គលោ អសមោ អសមសមោ ទ្វិបទានំ អគ្គោ”តិ។

១៧៥-១៨៦. “ឯកបុគ្គលស្ស , ភិក្ខវេ, បាតុភាវា មហតោ ចក្ខុស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, មហតោ អាលោកស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, មហតោ ឱភាសស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, ឆន្នំ អនុត្តរិយានំ បាតុភាវោ ហោតិ, ចតុន្នំ បដិសម្ភិទានំ សច្ឆិកិរិយា ហោតិ, អនេកធាតុបដិវេធោ ហោតិ, នានាធាតុបដិវេធោ ហោតិ, វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយា ហោតិ, សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយា ហោតិ, សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយា ហោតិ, អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយា ហោតិ, អរហត្តផលសច្ឆិកិរិយា ហោតិ។ កតមស្ស ឯកបុគ្គលស្ស? តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។ ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកបុគ្គលស្ស បាតុភាវា មហតោ ចក្ខុស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, មហតោ អាលោកស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, មហតោ ឱភាសស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, ឆន្នំ អនុត្តរិយានំ បាតុភាវោ ហោតិ, ចតុន្នំ បដិសម្ភិទានំ សច្ឆិកិរិយា ហោតិ, អនេកធាតុបដិវេធោ ហោតិ, នានាធាតុបដិវេធោ ហោតិ, វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយា ហោតិ, សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយា ហោតិ, សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយា ហោតិ, អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយា ហោតិ, អរហត្តផលសច្ឆិកិរិយា ហោតី”តិ។

១៨៧. “នាហំ ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកបុគ្គលម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ តថាគតេន អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ សម្មទេវ អនុប្បវត្តេតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សារិបុត្តោ។ សារិបុត្តោ, ភិក្ខវេ, តថាគតេន អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ សម្មទេវ អនុប្បវត្តេតី”តិ។

ឯកបុគ្គលវគ្គោ តេរសមោ។

១៤. ឯកទគ្គវគ្គោ

១. បឋមវគ្គោ

១៨៨. “ឯតទគ្គំ , ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ រត្តញ្ញូនំ យទិទំ អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញោ” [អញ្ញាតកោណ្ឌញ្ញោតិ (ក.), អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញោ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។

១៨៩. ... មហាបញ្ញានំ យទិទំ សារិបុត្តោ។

១៩០. ... ឥទ្ធិមន្តានំ យទិទំ មហាមោគ្គល្លានោ។

១៩១. ... ធុតវាទានំ [ធុតង្គធរានំ (កត្ថចិ)] យទិទំ មហាកស្សបោ។

១៩២. ... ទិព្ពចក្ខុកានំ យទិទំ អនុរុទ្ធោ។

១៩៣. ... ឧច្ចាកុលិកានំ យទិទំ ភទ្ទិយោ កាឡិគោធាយបុត្តោ។

១៩៤. ... មញ្ជុស្សរានំ យទិទំ លកុណ្ឌក [លកុណ្ដក (ស្យា. កំ.)] ភទ្ទិយោ។

១៩៥. ... សីហនាទិកានំ យទិទំ បិណ្ឌោលភារទ្វាជោ។

១៩៦. ... ធម្មកថិកានំ យទិទំ បុណ្ណោ មន្តាណិបុត្តោ។

១៩៧. ... សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ វិភជន្តានំ យទិទំ មហាកច្ចានោតិ។

វគ្គោ បឋមោ។

២. ទុតិយវគ្គោ

១៩៨. “ឯតទគ្គំ , ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ មនោមយំ កាយំ អភិនិម្មិនន្តានំ យទិទំ ចូឡបន្ថកោ” [ចុល្លបន្ថកោ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។

១៩៩. ... ចេតោវិវដ្ដកុសលានំ យទិទំ ចូឡបន្ថកោ។

២០០. ... សញ្ញាវិវដ្ដកុសលានំ យទិទំ មហាបន្ថកោ។

២០១. ... អរណវិហារីនំ យទិទំ សុភូតិ។

២០២. ... ទក្ខិណេយ្យានំ យទិទំ សុភូតិ។

២០៣. ... អារញ្ញកានំ យទិទំ រេវតោ ខទិរវនិយោ។

២០៤. ... ឈាយីនំ យទិទំ កង្ខារេវតោ។

២០៥. ... អារទ្ធវីរិយានំ យទិទំ សោណោ កោឡិវិសោ។

២០៦. ... កល្យាណវាក្ករណានំ យទិទំ សោណោ កុដិកណ្ណោ។

២០៧. ... លាភីនំ យទិទំ សីវលិ។

២០៨. ... សទ្ធាធិមុត្តានំ យទិទំ វក្កលីតិ។

វគ្គោ ទុតិយោ។

៣. តតិយវគ្គោ

២០៩. “ឯតទគ្គំ , ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ សិក្ខាកាមានំ យទិទំ រាហុលោ”។

២១០. ... សទ្ធាបព្ពជិតានំ យទិទំ រដ្ឋបាលោ។

២១១. ... បឋមំ សលាកំ គណ្ហន្តានំ យទិទំ កុណ្ឌធានោ។

២១២. ... បដិភានវន្តានំ យទិទំ វង្គីសោ។

២១៣. ... សមន្តបាសាទិកានំ យទិទំ ឧបសេនោ វង្គន្តបុត្តោ។

២១៤. ... សេនាសនបញ្ញាបកានំ យទិទំ ទព្ពោ មល្លបុត្តោ។

២១៥. ... ទេវតានំ បិយមនាបានំ យទិទំ បិលិន្ទវច្ឆោ។

២១៦. ... ខិប្បាភិញ្ញានំ យទិទំ ពាហិយោ ទារុចីរិយោ។

២១៧. ... ចិត្តកថិកានំ យទិទំ កុមារកស្សបោ។

២១៨. ... បដិសម្ភិទាបត្តានំ យទិទំ មហាកោដ្ឋិតោតិ [មហាកោដ្ឋិកោតិ (អញ្ញេសុ សុត្តេសុ មរម្មបោត្ថកេ)]។

វគ្គោ តតិយោ។

៤. ចតុត្ថវគ្គោ

២១៩. “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ ពហុស្សុតានំ យទិទំ អានន្ទោ”។

២២០. ... សតិមន្តានំ យទិទំ អានន្ទោ។

២២១. ... គតិមន្តានំ យទិទំ អានន្ទោ។

២២២. ... ធិតិមន្តានំ យទិទំ អានន្ទោ។

២២៣. ... ឧបដ្ឋាកានំ យទិទំ អានន្ទោ។

២២៤. ... មហាបរិសានំ យទិទំ ឧរុវេលកស្សបោ។

២២៥. ... កុលប្បសាទកានំ យទិទំ កាឡុទាយី។

២២៦. ... អប្បាពាធានំ យទិទំ ពាកុលោ [ពក្កុលោ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។

២២៧. ... បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរន្តានំ យទិទំ សោភិតោ។

២២៨. ... វិនយធរានំ យទិទំ ឧបាលិ។

២២៩. ... ភិក្ខុនោវាទកានំ យទិទំ នន្ទកោ។

២៣០. ... ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារានំ យទិទំ នន្ទោ។

២៣១. ... ភិក្ខុឱវាទកានំ យទិទំ មហាកប្បិនោ។

២៣២. ... តេជោធាតុកុសលានំ យទិទំ សាគតោ។

២៣៣. ... បដិភានេយ្យកានំ យទិទំ រាធោ។

២៣៤. ... លូខចីវរធរានំ យទិទំ មោឃរាជាតិ។

វគ្គោ ចតុត្ថោ។

៥. បញ្ចមវគ្គោ

២៣៥. “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវិកានំ ភិក្ខុនីនំ រត្តញ្ញូនំ យទិទំ មហាបជាបតិគោតមី”។

២៣៦. ... មហាបញ្ញានំ យទិទំ ខេមា។

២៣៧. ... ឥទ្ធិមន្តីនំ យទិទំ ឧប្បលវណ្ណា។

២៣៨. ... វិនយធរានំ យទិទំ បដាចារា។

២៣៩. ... ធម្មកថិកានំ យទិទំ ធម្មទិន្នា។

២៤០. ... ឈាយីនំ យទិទំ នន្ទា។

២៤១. ... អារទ្ធវីរិយានំ យទិទំ សោណា។

២៤២. ... ទិព្ពចក្ខុកានំ យទិទំ ពកុលា [សកុលា (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។

២៤៣. ... ខិប្បាភិញ្ញានំ យទិទំ ភទ្ទា កុណ្ឌលកេសា។

២៤៤. ... បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរន្តីនំ យទិទំ ភទ្ទា កាបិលានី។

២៤៥. ... មហាភិញ្ញប្បត្តានំ យទិទំ ភទ្ទកច្ចានា។

២៤៦. ... លូខចីវរធរានំ យទិទំ កិសាគោតមី។

២៤៧. ... សទ្ធាធិមុត្តានំ យទិទំ សិង្គាលកមាតាតិ [សិគាលមាតាតិ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។

វគ្គោ បញ្ចមោ។

៦. ឆដ្ឋវគ្គោ

២៤៨. “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ឧបាសកានំ បឋមំ សរណំ គច្ឆន្តានំ យទិទំ តបុស្សភល្លិកា [តបស្សុភល្លិកា (សី. បី.)] វាណិជា”។

២៤៩. ... ទាយកានំ យទិទំ សុទត្តោ គហបតិ អនាថបិណ្ឌិកោ។

២៥០. ... ធម្មកថិកានំ យទិទំ ចិត្តោ គហបតិ មច្ឆិកាសណ្ឌិកោ។

២៥១. ... ចតូហិ សង្គហវត្ថូហិ បរិសំ សង្គណ្ហន្តានំ យទិទំ ហត្ថកោ អាឡវកោ។

២៥២. ... បណីតទាយកានំ យទិទំ មហានាមោ សក្កោ។

២៥៣. … មនាបទាយកានំ យទិទំ ឧគ្គោ គហបតិ វេសាលិកោ។

២៥៤. … សង្ឃុបដ្ឋាកានំ យទិទំ ហត្ថិគាមកោ ឧគ្គតោ គហបតិ។

២៥៥. … អវេច្ចប្បសន្នានំ យទិទំ សូរម្ពដ្ឋោ [សូរោ អម្ពដ្ឋោ (សី. ស្យា. កំ. បី.) សុរេពន្ធោ (ក.)]។

២៥៦. … បុគ្គលប្បសន្នានំ យទិទំ ជីវកោ កោមារភច្ចោ។

២៥៧. … វិស្សាសកានំ យទិទំ នកុលបិតា គហបតីតិ។

វគ្គោ ឆដ្ឋោ។

៧. សត្តមវគ្គោ

២៥៨. “ឯតទគ្គំ , ភិក្ខវេ, មម សាវិកានំ ឧបាសិកានំ បឋមំ សរណំ គច្ឆន្តីនំ យទិទំ សុជាតា សេនិយធីតា” [សេនានី ធីតា (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។

២៥៩. … ទាយិកានំ យទិទំ វិសាខា មិគារមាតា។

២៦០. … ពហុស្សុតានំ យទិទំ ខុជ្ជុត្តរា។

២៦១. … មេត្តាវិហារីនំ យទិទំ សាមាវតី។

២៦២. … ឈាយីនំ យទិទំ ឧត្តរានន្ទមាតា។

២៦៣. … បណីតទាយិកានំ យទិទំ សុប្បវាសា កោលិយធីតា។

២៦៤. … គិលានុបដ្ឋាកីនំ យទិទំ សុប្បិយា ឧបាសិកា។

២៦៥. … អវេច្ចប្បសន្នានំ យទិទំ កាតិយានី។

២៦៦. … វិស្សាសិកានំ យទិទំ នកុលមាតា គហបតានី។

២៦៧. … អនុស្សវប្បសន្នានំ យទិទំ កាឡី ឧបាសិកា កុលឃរិកា [កុលឃរិកា (ក.)] តិ។

វគ្គោ សត្តមោ។

ឯតទគ្គវគ្គោ ចុទ្ទសមោ។

១៥. អដ្ឋានបាឡិ

១. បឋមវគ្គោ

២៦៨. “អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ កញ្ចិ [កិញ្ចិ (ក.)] សង្ខារំ និច្ចតោ ឧបគច្ឆេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុថុជ្ជនោ កញ្ចិ សង្ខារំ និច្ចតោ ឧបគច្ឆេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៦៩. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ កញ្ចិ សង្ខារំ សុខតោ ឧបគច្ឆេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុថុជ្ជនោ កញ្ចិ សង្ខារំ សុខតោ ឧបគច្ឆេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៧០. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ កញ្ចិ ធម្មំ អត្តតោ ឧបគច្ឆេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុថុជ្ជនោ កញ្ចិ ធម្មំ អត្តតោ ឧបគច្ឆេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៧១. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ មាតរំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុថុជ្ជនោ មាតរំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៧២. “អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ បិតរំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុថុជ្ជនោ បិតរំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៧៣. “អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ អរហន្តំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុថុជ្ជនោ អរហន្តំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៧៤. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ តថាគតស្ស បទុដ្ឋចិត្តោ លោហិតំ ឧប្បាទេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុថុជ្ជនោ តថាគតស្ស បទុដ្ឋចិត្តោ លោហិតំ ឧប្បាទេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៧៥. “អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុថុជ្ជនោ សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៧៦. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ អញ្ញំ សត្ថារំ ឧទ្ទិសេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុថុជ្ជនោ អញ្ញំ សត្ថារំ ឧទ្ទិសេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៧៧. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ឯកិស្សា លោកធាតុយា ទ្វេ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា អបុព្ពំ អចរិមំ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ ឯកិស្សា លោកធាតុយា ឯកោវ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឧប្បជ្ជេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

វគ្គោ បឋមោ។

២. ទុតិយវគ្គោ

២៧៨. “អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ឯកិស្សា លោកធាតុយា ទ្វេ រាជានោ ចក្កវត្តី អបុព្ពំ អចរិមំ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ ឯកិស្សា លោកធាតុយា ឯកោ រាជា ចក្កវត្តី ឧប្បជ្ជេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៧៩. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ឥត្ថី អរហំ អស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ, ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុរិសោ អរហំ អស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៨០. “អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ឥត្ថី រាជា អស្ស ចក្កវត្តី។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុរិសោ រាជា អស្ស ចក្កវត្តី។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៨១-២៨៣. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ឥត្ថី សក្កត្តំ ការេយ្យ...បេ.... មារត្តំ ការេយ្យ...បេ.... ព្រហ្មត្តំ ការេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ បុរិសោ សក្កត្តំ ការេយ្យ...បេ.... មារត្តំ ការេយ្យ...បេ.... ព្រហ្មត្តំ ការេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៨៤. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ កាយទុច្ចរិតស្ស ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ វិបាកោ និព្ពត្តេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ កាយទុច្ចរិតស្ស អនិដ្ឋោ អកន្តោ អមនាបោ វិបាកោ និព្ពត្តេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៨៥-២៨៦. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ វចីទុច្ចរិតស្ស...បេ.... យំ មនោទុច្ចរិតស្ស ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ វិបាកោ និព្ពត្តេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ មនោទុច្ចរិតស្ស អនិដ្ឋោ អកន្តោ អមនាបោ វិបាកោ និព្ពត្តេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

វគ្គោ ទុតិយោ។

៣. តតិយវគ្គោ

២៨៧. “អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ កាយសុចរិតស្ស អនិដ្ឋោ អកន្តោ អមនាបោ វិបាកោ និព្ពត្តេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ កាយសុចរិតស្ស ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ វិបាកោ និព្ពត្តេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៨៨-២៨៩. “អដ្ឋានមេតំ , ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ វចីសុចរិតស្ស...បេ.... មនោសុចរិតស្ស អនិដ្ឋោ អកន្តោ អមនាបោ វិបាកោ និព្ពត្តេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ មនោសុចរិតស្ស ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ វិបាកោ និព្ពត្តេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៩០. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ កាយទុច្ចរិតសមង្គី តន្និទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ កាយទុច្ចរិតសមង្គី តន្និទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតឹ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៩១-២៩២. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ វចីទុច្ចរិតសមង្គី...បេ.... យំ មនោទុច្ចរិតសមង្គី តន្និទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ មនោទុច្ចរិតសមង្គី តន្និទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតឹ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ ។

២៩៣. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ កាយសុចរិតសមង្គី តន្និទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតឹ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ កាយសុចរិតសមង្គី តន្និទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

២៩៤-២៩៥. “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ វចីសុចរិតសមង្គី...បេ.... យំ មនោសុចរិតសមង្គី តន្និទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតឹ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជេយ្យ។ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឋានញ្ច ខោ ឯតំ, ភិក្ខវេ, វិជ្ជតិ យំ មនោសុចរិតសមង្គី តន្និទានា តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជេយ្យ។ ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ។

វគ្គោ តតិយោ។

អដ្ឋានបាឡិ បន្នរសមោ។

១៦. ឯកធម្មបាឡិ

១. បឋមវគ្គោ

២៩៦. “ឯកធម្មោ , ភិក្ខវេ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។ កតមោ ឯកធម្មោ? ពុទ្ធានុស្សតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតី”តិ។

២៩៧. “ឯកធម្មោ, ភិក្ខវេ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។ កតមោ ឯកធម្មោ? ធម្មានុស្សតិ...បេ.... សង្ឃានុស្សតិ... សីលានុស្សតិ... ចាគានុស្សតិ... ទេវតានុស្សតិ... អានាបានស្សតិ... មរណស្សតិ... កាយគតាសតិ... ឧបសមានុស្សតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតី”តិ។

វគ្គោ បឋមោ។

២. ទុតិយវគ្គោ

២៩៨. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តី”តិ។

២៩៩. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ យថយិទំ , ភិក្ខវេ, សម្មាទិដ្ឋិ។ សម្មាទិដ្ឋិកស្ស , ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តី”តិ។

៣០០. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា នុប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ , ភិក្ខវេ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា នុប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។

៣០១. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា នុប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា វា អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សម្មាទិដ្ឋិ។ សម្មាទិដ្ឋិកស្ស, ភិក្ខវេ, អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា នុប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តី”តិ។

៣០២. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា មិច្ឆាទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា វា មិច្ឆាទិដ្ឋិ បវឌ្ឍតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អយោនិសោមនសិការោ។ អយោនិសោ, ភិក្ខវេ, មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នា ចេវ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិ បវឌ្ឍតី”តិ។

៣០៣. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នា វា សម្មាទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា វា សម្មាទិដ្ឋិ បវឌ្ឍតិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, យោនិសោមនសិការោ។ យោនិសោ, ភិក្ខវេ, មនសិ ករោតោ អនុប្បន្នា ចេវ សម្មាទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច សម្មាទិដ្ឋិ បវឌ្ឍតី”តិ។

៣០៤. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន [យេនេវ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា, ភិក្ខវេ, សមន្នាគតា សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជន្តី”តិ។

៣០៥. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សម្មាទិដ្ឋិ។ សម្មាទិដ្ឋិយា, ភិក្ខវេ, សមន្នាគតា សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តី”តិ។

៣០៦. “មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស, ភិក្ខវេ, បុរិសបុគ្គលស្ស យញ្ចេវ កាយកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ យញ្ច វចីកម្មំ…បេ… យញ្ច មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ យា ច ចេតនា យា ច បត្ថនា យោ ច បណិធិ យេ ច សង្ខារា សព្ពេ តេ ធម្មា អនិដ្ឋាយ អកន្តាយ អមនាបាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទិដ្ឋិ ហិស្ស [ទិដ្ឋិ ហិ (សី. ស្យា. កំ. បី.)], ភិក្ខវេ, បាបិកា។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ , និម្ពពីជំ វា កោសាតកិពីជំ វា តិត្តកលាពុពីជំ វា អល្លាយ បថវិយា [បឋវិយា (សី. ស្យា. កំ. បី.)] និក្ខិត្តំ យញ្ចេវ បថវិរសំ ឧបាទិយតិ យញ្ច អាបោរសំ ឧបាទិយតិ សព្ពំ តំ តិត្តកត្តាយ កដុកត្តាយ អសាតត្តាយ សំវត្តតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ពីជំ ហិស្ស [វីជំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)], ភិក្ខវេ, បាបកំ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស យញ្ចេវ កាយកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ យញ្ច វចីកម្មំ…បេ… យញ្ច មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ យា ច ចេតនា យា ច បត្ថនា យោ ច បណិធិ យេ ច សង្ខារា សព្ពេ តេ ធម្មា អនិដ្ឋាយ អកន្តាយ អមនាបាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទិដ្ឋិ ហិស្ស, ភិក្ខវេ, បាបិកា”តិ។

៣០៧. “សម្មាទិដ្ឋិកស្ស, ភិក្ខវេ, បុរិសបុគ្គលស្ស យញ្ចេវ កាយកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ យញ្ច វចីកម្មំ…បេ… យញ្ច មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ យា ច ចេតនា យា ច បត្ថនា យោ ច បណិធិ យេ ច សង្ខារា សព្ពេ តេ ធម្មា ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទិដ្ឋិ ហិស្ស, ភិក្ខវេ, ភទ្ទិកា។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ឆុពីជំ វា សាលិពីជំ វា មុទ្ទិកាពីជំ វា អល្លាយ បថវិយា និក្ខិត្តំ យញ្ចេវ បថវិរសំ ឧបាទិយតិ យញ្ច អាបោរសំ ឧបាទិយតិ សព្ពំ តំ មធុរត្តាយ សាតត្តាយ អសេចនកត្តាយ សំវត្តតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ពីជំ ហិស្ស, ភិក្ខវេ, ភទ្ទកំ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, សម្មាទិដ្ឋិកស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស យញ្ចេវ កាយកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ យញ្ច វចីកម្មំ…បេ… យញ្ច មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ យា ច ចេតនា យា ច បត្ថនា យោ ច បណិធិ យេ ច សង្ខារា សព្ពេ តេ ធម្មា ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទិដ្ឋិ ហិស្ស, ភិក្ខវេ, ភទ្ទិកា”តិ។

វគ្គោ ទុតិយោ។

៣. តតិយវគ្គោ

៣០៨. “ឯកបុគ្គលោ , ភិក្ខវេ, លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ពហុជនអហិតាយ ពហុជនអសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមោ ឯកបុគ្គលោ? មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ វិបរីតទស្សនោ។ សោ ពហុជនំ សទ្ធម្មា វុដ្ឋាបេត្វា អសទ្ធម្មេ បតិដ្ឋាបេតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកបុគ្គលោ លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ពហុជនអហិតាយ ពហុជនអសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ។

៣០៩. “ឯកបុគ្គលោ, ភិក្ខវេ, លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ កតមោ ឯកបុគ្គលោ? សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ អវិបរីតទស្សនោ។ សោ ពហុជនំ អសទ្ធម្មា វុដ្ឋាបេត្វា សទ្ធម្មេ បតិដ្ឋាបេតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកបុគ្គលោ លោកេ ឧបបជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ។

៣១០. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យំ ឯវំ មហាសាវជ្ជំ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិបរមានិ, ភិក្ខវេ, មហាសាវជ្ជានី”តិ [វជ្ជានីតិ (សី. ស្យា. កំ.)]។

៣១១. “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកបុគ្គលម្បិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ ពហុជនអហិតាយ បដិបន្នោ ពហុជនអសុខាយ, ពហុនោ ជនស្ស អនត្ថាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ ទេវមនុស្សានំ យថយិទំ, ភិក្ខវេ, មក្ខលិ មោឃបុរិសោ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, នទីមុខេ ខិប្បំ [ខិបំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ឧឌ្ឌេយ្យ [ឧឌ្ឌេយ្យ (សី.), ឧឌ្ឌេយ្យ (ក.)] ពហូនំ មច្ឆានំ អហិតាយ ទុក្ខាយ អនយាយ ព្យសនាយ; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ , មក្ខលិ មោឃបុរិសោ មនុស្សខិប្បំ មញ្ញេ លោកេ ឧប្បន្នោ ពហូនំ សត្តានំ អហិតាយ ទុក្ខាយ អនយាយ ព្យសនាយា”តិ។

៣១២. “ទុរក្ខាតេ , ភិក្ខវេ, ធម្មវិនយេ យោ ច សមាទបេតិ [សមាទាបេតិ (?)] យញ្ច សមាទបេតិ យោ ច សមាទបិតោ តថត្តាយ បដិបជ្ជតិ សព្ពេ តេ ពហុំ អបុញ្ញំ បសវន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទុរក្ខាតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មស្សា”តិ។

៣១៣. “ស្វាក្ខាតេ , ភិក្ខវេ, ធម្មវិនយេ យោ ច សមាទបេតិ យញ្ច សមាទបេតិ យោ ច សមាទបិតោ តថត្តាយ បដិបជ្ជតិ សព្ពេ តេ ពហុំ បុញ្ញំ បសវន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ស្វាក្ខាតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មស្សា”តិ។

៣១៤. “ទុរក្ខាតេ, ភិក្ខវេ, ធម្មវិនយេ ទាយកេន មត្តា ជានិតព្ពា, នោ បដិគ្គាហកេន។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទុរក្ខាតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មស្សា”តិ។

៣១៥. “ស្វាក្ខាតេ, ភិក្ខវេ, ធម្មវិនយេ បដិគ្គាហកេន មត្តា ជានិតព្ពា, នោ ទាយកេន។ តំ កិស្ស ហេតុ? ស្វាក្ខាតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មស្សា”តិ។

៣១៦. “ទុរក្ខាតេ, ភិក្ខវេ, ធម្មវិនយេ យោ អារទ្ធវីរិយោ សោ ទុក្ខំ វិហរតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទុរក្ខាតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មស្សា”តិ។

៣១៧. “ស្វាក្ខាតេ, ភិក្ខវេ, ធម្មវិនយេ យោ កុសីតោ សោ ទុក្ខំ វិហរតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ស្វាក្ខាតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មស្សា”តិ។

៣១៨. “ទុរក្ខាតេ, ភិក្ខវេ, ធម្មវិនយេ យោ កុសីតោ សោ សុខំ វិហរតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទុរក្ខាតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មស្សា”តិ។

៣១៩. “ស្វាក្ខាតេ, ភិក្ខវេ, ធម្មវិនយេ យោ អារទ្ធវីរិយោ សោ សុខំ វិហរតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ស្វាក្ខាតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មស្សា”តិ។

៣២០. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, អប្បមត្តកោបិ គូថោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ; ឯវមេវំ ខោ អហំ, ភិក្ខវេ, អប្បមត្តកម្បិ ភវំ ន វណ្ណេមិ, អន្តមសោ អច្ឆរាសង្ឃាតមត្តម្បិ”។

៣២១. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អប្បមត្តកម្បិ មុត្តំ ទុគ្គន្ធំ ហោតិ... អប្បមត្តកោបិ ខេឡោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ... អប្បមត្តកោបិ បុព្ពោ ទុគ្គន្ធោ ហោតិ... អប្បមត្តកម្បិ លោហិតំ ទុគ្គន្ធំ ហោតិ; ឯវមេវំ ខោ អហំ, ភិក្ខវេ, អប្បមត្តកម្បិ ភវំ ន វណ្ណេមិ, អន្តមសោ អច្ឆរាសង្ឃាតមត្តម្បិ”។

វគ្គោ តតិយោ។

៤. ចតុត្ថវគ្គោ

៣២២. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, អប្បមត្តកំ ឥមស្មិំ ជម្ពុទីបេ អារាមរាមណេយ្យកំ វនរាមណេយ្យកំ ភូមិរាមណេយ្យកំ បោក្ខរណិរាមណេយ្យកំ; អថ ខោ ឯតទេវ ពហុតរំ យទិទំ ឧក្កូលវិក្កូលំ នទីវិទុគ្គំ ខាណុកណ្ដកដ្ឋានំ [ខាណុកណ្ដកធានំ (សី. បី.)] បព្ពតវិសមំ; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ថលជា, អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ ឱទកា”។

៣២៣. ... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ មនុស្សេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ អញ្ញត្រ មនុស្សេហិ បច្ចាជាយន្តិ។

... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ បច្ចាជាយន្តិ អវិញ្ញាតារេសុ មិលក្ខេសុ [មិលក្ខូសុ (ក.)]។

៣២៤. ... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ បញ្ញវន្តោ អជឡា អនេឡមូគា បដិពលា សុភាសិតទុព្ភាសិតស្ស អត្ថមញ្ញាតុំ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ ទុប្បញ្ញា ជឡា ឯឡមូគា ន បដិពលា សុភាសិតទុព្ភាសិតស្ស អត្ថមញ្ញាតុំ។

៣២៥. ... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ អរិយេន បញ្ញាចក្ខុនា សមន្នាគតា; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ អវិជ្ជាគតា សម្មូឡ្ហា។

៣២៦. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ លភន្តិ តថាគតំ ទស្សនាយ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ ន លភន្តិ តថាគតំ ទស្សនាយ។

៣២៧. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ លភន្តិ តថាគតប្បវេទិតំ ធម្មវិនយំ សវនាយ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ ន លភន្តិ តថាគតប្បវេទិតំ ធម្មវិនយំ សវនាយ។

៣២៨. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ សុត្វា ធម្មំ ធារេន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ សុត្វា ធម្មំ ន ធារេន្តិ។

៣២៩. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ធាតានំ [ធតានំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ធម្មានំ អត្ថំ ឧបបរិក្ខន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ ធាតានំ ធម្មានំ អត្ថំ ន ឧបបរិក្ខន្តិ។

៣៣០. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មំ បដិបជ្ជន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មំ ន បដិបជ្ជន្តិ។

៣៣១. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ សំវេជនិយេសុ ឋានេសុ សំវិជ្ជន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ សំវេជនិយេសុ ឋានេសុ ន សំវិជ្ជន្តិ។

៣៣២. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ សំវិគ្គា យោនិសោ បទហន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ សំវិគ្គា យោនិសោ ន បទហន្តិ។

៣៣៣. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ វវស្សគ្គារម្មណំ ករិត្វា លភន្តិ សមាធឹ [ចិត្តស្ស សមាធឹ (សី.)] លភន្តិ ចិត្តស្សេកគ្គតំ [ចិត្តស្សេកគ្គំ (សី.)]; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ វវស្សគ្គារម្មណំ ករិត្វា ន លភន្តិ សមាធឹ ន លភន្តិ ចិត្តស្សេកគ្គតំ។

៣៣៤. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ អន្នគ្គរសគ្គានំ លាភិនោ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ អន្នគ្គរសគ្គានំ ន លាភិនោ, ឧញ្ឆេន កបាលាភតេន យាបេន្តិ។

៣៣៥. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ អត្ថរសស្ស ធម្មរសស្ស វិមុត្តិរសស្ស លាភិនោ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ អត្ថរសស្ស ធម្មរសស្ស វិមុត្តិរសស្ស ន លាភិនោ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ , ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – អត្ថរសស្ស ធម្មរសស្ស វិមុត្តិរសស្ស លាភិនោ ភវិស្សាមាតិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ពន្តិ។

៣៣៦-៣៣៨. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, អប្បមត្តកំ ឥមស្មឹ ជម្ពុទីបេ អារាមរាមណេយ្យកំ វនរាមណេយ្យកំ ភូមិរាមណេយ្យកំ បោក្ខរណិរាមណេយ្យកំ; អថ ខោ ឯតទេវ ពហុតរំ យទិទំ ឧក្កូលវិក្កូលំ នទីវិទុគ្គំ ខាណុកណ្ដកដ្ឋានំ បព្ពតវិសមំ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ មនុស្សា ចុតា មនុស្សេសុ បច្ចាជាយន្តិ, អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ មនុស្សា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ…បេ…. តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ…បេ…. បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ”។

៣៣៩-៣៤១. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ មនុស្សា ចុតា ទេវេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ មនុស្សា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ… តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ… បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។

៣៤២-៣៤៤. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ទេវា ចុតា ទេវេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ ទេវា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ… តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ… បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។

៣៤៥-៣៤៧. … ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ទេវា ចុតា មនុស្សេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ ទេវា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ… តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ… បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។

៣៤៨-៣៥០. ... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ និរយា ចុតា មនុស្សេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ និរយា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ... តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ... បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។

៣៥១-៣៥៣. ... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ និរយា ចុតា ទេវេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ និរយា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ... តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ... បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។

៣៥៤-៣៥៦. ... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ តិរច្ឆានយោនិយា ចុតា មនុស្សេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ តិរច្ឆានយោនិយា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ... តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ... បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។

៣៥៧-៣៥៩. ... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ តិរច្ឆានយោនិយា ចុតា ទេវេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ តិរច្ឆានយោនិយា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ... តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ... បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។

៣៦០-៣៦២. ... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា មនុស្សេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ... តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ... បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។

៣៦៣-៣៦៥. ... ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា ទេវេសុ បច្ចាជាយន្តិ ; អថ ខោ ឯតេវ សត្តា ពហុតរា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ... តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ... បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។

វគ្គោ ចតុត្ថោ។

ជម្ពុទីបបេយ្យាលោ និដ្ឋិតោ។

ឯកធម្មបាឡិ សោឡសមោ។

១៧. បសាទករធម្មវគ្គោ

៣៦៦-៣៨១. “អទ្ធមិទំ , ភិក្ខវេ, លាភានំ យទិទំ អារញ្ញិកត្តំ [អរញ្ញកត្តំ (សព្ពត្ថ)] …បេ…. បិណ្ឌបាតិកត្តំ… បំសុកូលិកត្តំ… តេចីវរិកត្តំ… ធម្មកថិកត្តំ… វិនយធរត្តំ [វិនយធរកត្តំ (ស្យា. កំ. បី. ក.)] … ពាហុសច្ចំ… ថាវរេយ្យំ… អាកប្បសម្បទា… បរិវារសម្បទា… មហាបរិវារតា… កោលបុត្តិ… វណ្ណបោក្ខរតា… កល្យាណវាក្ករណតា… អប្បិច្ឆតា… អប្បាពាធតា”តិ។

សោឡស បសាទករធម្មា និដ្ឋិតា។

បសាទករធម្មវគ្គោ សត្តរសមោ។

១៨. អបរអច្ឆរាសង្ឃាតវគ្គោ

៣៨២. ‘‘អច្ឆរាសង្ឃាតមត្តម្បិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បឋមំ ឈានំ ភាវេតិ, អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ – ‘ភិក្ខុ អរិត្តជ្ឈានោ វិហរតិ, សត្ថុសាសនករោ ឱវាទបតិករោ, អមោឃំ រដ្ឋបិណ្ឌំ ភុញ្ជតិ’។ កោ បន វាទោ យេ នំ ពហុលីករោន្តី’’តិ!

៣៨៣-៣៨៩. ‘‘អច្ឆរាសង្ឃាតមត្តម្បិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទុតិយំ ឈានំ ភាវេតិ…បេ.… តតិយំ ឈានំ ភាវេតិ…បេ.… ចតុត្ថំ ឈានំ ភាវេតិ…បេ.… មេត្តំ ចេតោវិមុត្តិំ ភាវេតិ…បេ.… ករុណំ ចេតោវិមុត្តិំ ភាវេតិ…បេ.… មុទិតំ ចេតោវិមុត្តិំ ភាវេតិ…បេ.… ឧបេក្ខំ ចេតោវិមុត្តិំ ភាវេតិ…បេ.…។

៣៩០-៣៩៣. កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ…បេ.… ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ…បេ.… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

៣៩៤-៣៩៧. អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ [វិរិយំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។

៣៩៨-៤០១. ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ… វីរិយសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ… ចិត្តសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ… វីមំសាសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ…។

៤០២-៤០៦. សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… វីរិយិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សតិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ…។

៤០៧-៤១១. សទ្ធាពលំ ភាវេតិ… វីរិយពលំ ភាវេតិ… សតិពលំ ភាវេតិ… សមាធិពលំ ភាវេតិ… បញ្ញាពលំ ភាវេតិ…។

៤១២-៤១៨. សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ…។

៤១៩-៤២៦. សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ… សម្មាសង្កប្បំ ភាវេតិ… សម្មាវាចំ ភាវេតិ… សម្មាកម្មន្តំ ភាវេតិ… សម្មាអាជីវំ ភាវេតិ… សម្មាវាយាមំ ភាវេតិ… សម្មាសតិំ ភាវេតិ… សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ…។

៤២៧-៤៣៤. [ទី. និ. ២.១៧៣; ម. និ. ២.២៤៩; អ. និ. ៨.៦៥] អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ហោតិ… អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ហោតិ… អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ហោតិ… អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណទុព្ពណ្ណានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ហោតិ… អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ នីលានិ នីលវណ្ណានិ នីលនិទស្សនានិ នីលនិភាសានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ហោតិ… អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ បីតានិ បីតវណ្ណានិ បីតនិទស្សនានិ បីតនិភាសានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ហោតិ… អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ លោហិតកានិ លោហិតកវណ្ណានិ លោហិតកនិទស្សនានិ លោហិតកនិភាសានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ ឯវំសញ្ញី ហោតិ… អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ ឱទាតានិ ឱទាតវណ្ណានិ ឱទាតនិទស្សនានិ ឱទាតនិភាសានិ។ ‘តានិ អភិភុយ្យ ជានាមិ បស្សាមី’តិ – ឯវំសញ្ញី ហោតិ…។

៤៣៥-៤៤២. រូបី រូបានិ បស្សតិ… អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ សុភន្តេវ អធិមុត្តោ ហោតិ… សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ… សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ… សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ… សព្ពសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ… សព្ពសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ…។

៤៤៣-៤៥២. បថវីកសិណំ ភាវេតិ… អាបោកសិណំ ភាវេតិ… តេជោកសិណំ ភាវេតិ… វាយោកសិណំ ភាវេតិ… នីលកសិណំ ភាវេតិ… បីតកសិណំ ភាវេតិ… លោហិតកសិណំ ភាវេតិ… ឱទាតកសិណំ ភាវេតិ… អាកាសកសិណំ ភាវេតិ… វិញ្ញាណកសិណំ ភាវេតិ…។

៤៥៣-៤៦២. អសុភសញ្ញំ ភាវេតិ… មរណសញ្ញំ ភាវេតិ… អាហារេ បដិកូលសញ្ញំ ភាវេតិ… សព្ពលោកេ អនភិរតិសញ្ញំ [អនភិរតសញ្ញំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ភាវេតិ… អនិច្ចសញ្ញំ ភាវេតិ… អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញំ ភាវេតិ… ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញំ ភាវេតិ… បហានសញ្ញំ ភាវេតិ… វិរាគសញ្ញំ ភាវេតិ… និរោធសញ្ញំ ភាវេតិ…។

៤៦៣-៤៧២. អនិច្ចសញ្ញំ ភាវេតិ… អនត្តសញ្ញំ ភាវេតិ… មរណសញ្ញំ ភាវេតិ… អាហារេ បដិកូលសញ្ញំ ភាវេតិ… សព្ពលោកេ អនភិរតិសញ្ញំ ភាវេតិ… អដ្ឋិកសញ្ញំ ភាវេតិ… បុឡវកសញ្ញំ [បុឡុវកសញ្ញំ (ក.)] ភាវេតិ… វិនីលកសញ្ញំ ភាវេតិ… វិច្ឆិទ្ទកសញ្ញំ ភាវេតិ… ឧទ្ធុមាតកសញ្ញំ ភាវេតិ…។

៤៧៣-៤៨២. ពុទ្ធានុស្សតឹ ភាវេតិ… ធម្មានុស្សតឹ ភាវេតិ… សង្ឃានុស្សតឹ ភាវេតិ… សីលានុស្សតឹ ភាវេតិ… ចាគានុស្សតឹ ភាវេតិ… ទេវតានុស្សតឹ ភាវេតិ… អានាបានស្សតឹ ភាវេតិ… មរណស្សតឹ ភាវេតិ… កាយគតាសតឹ ភាវេតិ… ឧបសមានុស្សតឹ ភាវេតិ…។

៤៨៣-៤៩២. បឋមជ្ឈានសហគតំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… វីរិយិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សតិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សទ្ធាពលំ ភាវេតិ… វីរិយពលំ ភាវេតិ… សតិពលំ ភាវេតិ… សមាធិពលំ ភាវេតិ… បញ្ញាពលំ ភាវេតិ…។

៤៩៣-៥៦២. ‘‘ទុតិយជ្ឈានសហគតំ…បេ…. តតិយជ្ឈានសហគតំ…បេ…. ចតុត្ថជ្ឈានសហគតំ…បេ.… មេត្តាសហគតំ…បេ…. ករុណាសហគតំ…បេ…. មុទិតាសហគតំ…បេ…. ឧបេក្ខាសហគតំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… វីរិយិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សតិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ… សទ្ធាពលំ ភាវេតិ… វីរិយពលំ ភាវេតិ… សតិពលំ ភាវេតិ… សមាធិពលំ ភាវេតិ… បញ្ញាពលំ ភាវេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ – ‘ភិក្ខុ អរិត្តជ្ឈានោ វិហរតិ សត្ថុសាសនករោ ឱវាទបតិករោ, អមោឃំ រដ្ឋបិណ្ឌំ ភុញ្ជតិ’។ កោ បន វាទោ យេ នំ ពហុលីករោន្តី’’តិ!

អបរអច្ឆរាសង្ឃាតវគ្គោ អដ្ឋារសមោ។

១៨. កាយគតាសតិវគ្គោ

៥៦៣. “យស្ស កស្សចិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទោ ចេតសា ផុដោ អន្តោគធា តស្ស កុន្នទិយោ យា កាចិ សមុទ្ទង្គមា; ឯវមេវំ, ភិក្ខវេ, យស្ស កស្សចិ កាយគតា សតិ ភាវិតា ពហុលីកតា អន្តោគធា តស្ស កុសលា ធម្មា យេ កេចិ វិជ្ជាភាគិយា”តិ។

៥៦៤-៥៧០. “ឯកធម្មោ, ភិក្ខវេ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ... មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ... មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ... សតិសម្បជញ្ញាយ សំវត្តតិ... ញាណទស្សនប្បដិលាភាយ សំវត្តតិ... ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារាយ សំវត្តតិ... វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ។ កតមោ ឯកធម្មោ? កាយគតា សតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ... មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ... មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ... សតិសម្បជញ្ញាយ សំវត្តតិ... ញាណទស្សនប្បដិលាភាយ សំវត្តតិ... ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារាយ សំវត្តតិ... វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតី”តិ។

៥៧១. “ឯកធម្មេ , ភិក្ខវេ, ភាវិតេ ពហុលីកតេ កាយោបិ បស្សម្ភតិ, ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ, វិតក្កវិចារាបិ វូបសម្មន្តិ, កេវលាបិ វិជ្ជាភាគិយា ធម្មា ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តិ។ កតមស្មិំ ឯកធម្មេ? កាយគតាយ សតិយា។ ឥមស្មិំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មេ ភាវិតេ ពហុលីកតេ កាយោបិ បស្សម្ភតិ, ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ, វិតក្កវិចារាបិ វូបសម្មន្តិ, កេវលាបិ វិជ្ជាភាគិយា ធម្មា ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តី”តិ។

៥៧២. “ឯកធម្មេ, ភិក្ខវេ, ភាវិតេ ពហុលីកតេ អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា នុប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បហីយន្តិ។ កតមស្មិំ ឯកធម្មេ? កាយគតាយ សតិយា។ ឥមស្មិំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មេ ភាវិតេ ពហុលីកតេ អនុប្បន្នា ចេវ អកុសលា ធម្មា នុប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច អកុសលា ធម្មា បហីយន្តី”តិ។

៥៧៣. “ឯកធម្មេ , ភិក្ខវេ, ភាវិតេ ពហុលីកតេ អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ។ កតមស្មិំ ឯកធម្មេ? កាយគតាយ សតិយា។ ឥមស្មិំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មេ ភាវិតេ ពហុលីកតេ អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច កុសលា ធម្មា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តី”តិ។

៥៧៤. “ឯកធម្មេ, ភិក្ខវេ, ភាវិតេ ពហុលីកតេ អវិជ្ជា បហីយតិ, វិជ្ជា ឧប្បជ្ជតិ, អស្មិមានោ បហីយតិ, អនុសយា សមុគ្ឃាតំ គច្ឆន្តិ, សំយោជនា បហីយន្តិ។ កតមស្មិំ ឯកធម្មេ? កាយគតាយ សតិយា។ ឥមស្មិំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មេ ភាវិតេ ពហុលីកតេ អវិជ្ជា បហីយតិ, វិជ្ជា ឧប្បជ្ជតិ, អស្មិមានោ បហីយតិ, អនុសយា សមុគ្ឃាតំ គច្ឆន្តិ, សំយោជនា បហីយន្តី”តិ។

៥៧៥-៥៧៦. “ឯកធម្មោ, ភិក្ខវេ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ បញ្ញាបភេទាយ សំវត្តតិ... អនុបាទាបរិនិព្ពានាយ សំវត្តតិ។ កតមោ ឯកធម្មោ? កាយគតា សតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ បញ្ញាបភេទាយ សំវត្តតិ... អនុបាទាបរិនិព្ពានាយ សំវត្តតី”តិ។

៥៧៧-៥៧៩. “ឯកធម្មេ , ភិក្ខវេ, ភាវិតេ ពហុលីកតេ អនេកធាតុបដិវេធោ ហោតិ... នានាធាតុបដិវេធោ ហោតិ... អនេកធាតុបដិសម្ភិទា ហោតិ។ កតមស្មិំ ឯកធម្មេ? កាយគតាយ សតិយា។ ឥមស្មិំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មេ ភាវិតេ ពហុលីកតេ អនេកធាតុបដិវេធោ ហោតិ... នានាធាតុបដិវេធោ ហោតិ... អនេកធាតុបដិសម្ភិទា ហោតី”តិ។

៥៨០-៥៨៣. “ឯកធម្មោ, ភិក្ខវេ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ... សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ... អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ... អរហត្តផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ។ កតមោ ឯកធម្មោ? កាយគតា សតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ... សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ... អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ... អរហត្តផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតី”តិ។

៥៨៤-៥៩៩. “ឯកធម្មោ , ភិក្ខវេ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ បញ្ញាបដិលាភាយ សំវត្តតិ... បញ្ញាវុទ្ធិយា សំវត្តតិ... បញ្ញាវេបុល្លាយ សំវត្តតិ... មហាបញ្ញតាយ សំវត្តតិ... បុថុបញ្ញតាយ សំវត្តតិ... វិបុលបញ្ញតាយ សំ

វត្តតិ… គម្ភីរបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… អសាមន្តបញ្ញតាយ [អសមត្ថបញ្ញតាយ (ស្យា. កំ.), អសមត្តបញ្ញតាយ (ក.), អសមន្តបញ្ញតាយ (ដីកា) បដិ. ម. អដ្ឋ. ២.៣.១ បស្សិតព្ពំ] សំវត្តតិ… ភូរិបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… បញ្ញាពាហុល្លាយ សំវត្តតិ… សីឃបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… លហុបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… ហាសបញ្ញតាយ [ហាសុបញ្ញតាយ (សី. បី.)] សំវត្តតិ… ជវនបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… តិក្ខបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… និព្ពេធិកបញ្ញតាយ សំវត្តតិ។ កតមោ ឯកធម្មោ? កាយគតា សតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ បញ្ញាបដិលាភាយ សំវត្តតិ… បញ្ញាវុទ្ធិយា សំវត្តតិ… បញ្ញាវេបុល្លាយ សំវត្តតិ… មហាបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… បុថុបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… វិបុលបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… គម្ភីរបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… អសាមន្តបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… ភូរិបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… បញ្ញាពាហុល្លាយ សំវត្តតិ… សីឃបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… លហុបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… ហាសបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… ជវនបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… តិក្ខបញ្ញតាយ សំវត្តតិ… និព្ពេធិកបញ្ញតាយ សំវត្តតី’’តិ។

កាយគតាសតិវគ្គោ ឯកូនវីសតិមោ។

២០. អមតវគ្គោ

៦០០. “អមតំ តេ, ភិក្ខវេ, ន បរិភុញ្ជន្តិ យេ កាយគតាសតី ន បរិភុញ្ជន្តិ។ អមតំ តេ, ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជន្តិ យេ កាយគតាសតី បរិភុញ្ជន្តី”តិ។

៦០១. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អបរិភុត្តំ យេសំ កាយគតាសតិ អបរិភុត្តា។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, បរិភុត្តំ យេសំ កាយគតាសតិ បរិភុត្តា”តិ។

៦០២. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, បរិហីនំ យេសំ កាយគតាសតិ បរិហីនា។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អបរិហីនំ យេសំ កាយគតាសតិ អបរិហីនា”តិ។

៦០៣. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, វិរទ្ធំ យេសំ កាយគតាសតិ វិរទ្ធា។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អារទ្ធំ [អវិរទ្ធំ (ក.)] យេសំ កាយគតាសតិ អារទ្ធា”តិ។

៦០៤. “អមតំ តេ, ភិក្ខវេ, បមាទីសុ យេ កាយគតាសតី បមាទីសុ។ អមតំ តេ, ភិក្ខវេ, ន បមាទីសុ យេ កាយគតាសតី ន បមាទីសុ”។

៦០៥. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, បមុដ្ឋំ យេសំ កាយគតាសតិ បមុដ្ឋា។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អប្បមុដ្ឋំ យេសំ កាយគតាសតិ អប្បមុដ្ឋា”តិ។

៦០៦. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អនាសេវិតំ យេសំ កាយគតាសតិ អនាសេវិតា។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អាសេវិតំ យេសំ កាយគតាសតិ អាសេវិតា”តិ។

៦០៧. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អភាវិតំ យេសំ កាយគតាសតិ អភាវិតា។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, ភាវិតំ យេសំ កាយគតាសតិ ភាវិតា”តិ។

៦០៨. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អពហុលីកតំ យេសំ កាយគតាសតិ អពហុលីកតា ។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, ពហុលីកតំ យេសំ កាយគតាសតិ ពហុលីកតា”តិ។

៦០៩. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អនភិញ្ញាតំ យេសំ កាយគតាសតិ អនភិញ្ញាតា។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អភិញ្ញាតំ យេសំ កាយគតាសតិ អភិញ្ញាតា”តិ។

៦១០. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អបរិញ្ញាតំ យេសំ កាយគតាសតិ អបរិញ្ញាតា។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញាតំ យេសំ កាយគតាសតិ បរិញ្ញាតា”តិ។

៦១១. “អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, អសច្ឆិកតំ យេសំ កាយគតាសតិ អសច្ឆិកតា។ អមតំ តេសំ, ភិក្ខវេ, សច្ឆិកតំ យេសំ កាយគតាសតិ សច្ឆិកតា”តិ។ (....) [(ឯកកនិបាតស្ស សុត្តសហស្សំ សមត្តំ។) (សី. ស្យា. កំ. បី.)]

(ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។) [( ) ឯត្ថន្តរេ បាឋោ សី. ស្យា. កំ. បី. បោត្ថកេសុ នត្ថិ]

អមតវគ្គោ វីសតិមោ។

ឯកកនិបាតបាឡិ និដ្ឋិតា។